

Warszawa, grudzień 2018 roku

Szanowni Państwo,

Serdecznie pragniemy zaprosić na grudniowe zebranie **KOMISJI HISTORYCZNEJ ZARZĄDU GŁÓWNEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ WARSZAWY**.

Spotkanie poświęcimy dziejom warszawskiej dzielnicy północnej, a będziemy mieli zaszczyt porozmawiać z profesorem **Jackiem Leociakiem** – kierownikiem Zakładu Badań nad Literaturą Zagłady w Instytucie Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, członkiem Pracowni Poetyki Teoretycznej i Semiotyki Kultury IBL PAN, członkiem-założycielem Centrum Badań nad Zagładą Żydów przy Instytucie Filozofii i Socjologii PAN, jak również redaktorem rocznika „Zagłada Żydów. Studia i Materiały”.

Nasz szanowny Gość – razem z Barbarą Engelking – przygotował koncepcję galerii „Zagłada” w Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN. Opublikował ważne dla mieszkańców Warszawy książki: *Tekst wobec Zagłady. O relacjach z getta warszawskiego* (trzy edycje: 1997, 2004, 2016); *Getto warszawskie. Przewodnik po nieistniejącym mieście* (wspólnie z B. Engelking – 2001, wyd. zagraniczne – Yale University Press: 2009, wyd. rozszerzone i poprawione: 2013); *Doświadczenia graniczne. Studia o dwudziestowiecznych formach reprezentacji* (2009); *Ratowanie. Opowieści Polaków i Żydów* (2010); *Spojrzenia na Warszawskie getto* (2011); *Biografie ulic. O żydowskich ulicach Warszawy: od narodzin po Zagładę* (2017), a ostatnio *Młyny boże. Zapiski o Kościele i Zagładzie* (2018).

Zasadniczym wątkiem grudniowego spotkania Komisji będzie problematyka przedstawiona na kartach książki *Biografie ulic* (której krótką wizytówkę znajdą Państwo na drugiej stronie niniejszego zaproszenia) – książki uhonorowanej nagrodą KLIO pierwszego stopnia w kategorii warsawianów – na tegorocznych Targach Książki Historycznej.

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia pozwalamy sobie przywołać jedną ze starych mądrych opowieści (pochodząca z eseju Waltera Benjamina). Otóż... opowiada się, jak to kiedyś w pewnej chasydzkiej wiosce – pod wieczór, na koniec szabatu – w ubogiej chałupie siedziało kilku Żydów. Wszyscy byli mieszkańcami wioski – poza jednym, nieznanym nikomu, wynędzniałym i obszarpanym człowiekiem, który przycupnął z tyłu, w ciemnym kącie. Rozmowy wędrowały od tematu do tematu. Naraz jeden z zebranych przerwał dyskusję i zapytał, o co każdy by poprosił, gdyby miał prawo do jednego życzenia. Jeden chciał pieniędzy, drugi - ziemia, trzeci – nowy stół stolarski, i tak po kolei. Gdy wszyscy zabrali już głos, okazało się, że został jeszcze ów żebrak w ciemnym kącie. Niechętnie, ociągając się, uległ w końcu nagabującym go ludziom i rzekł: „Chciałbym być potężnym królem i władać wielkim krajem, a gdy nocą spałbym w swym pałacu, wróg przedarłby się przez granicę i jeszcze przed świtem konnica stałaby już pod moim zamkiem, nie natrafiając na żaden opór, a ja, wyrwany ze snu, nie mając czasu się przyodziać, musiałbym rzucić się do ucieczki w samej tylko koszuli, uciekałbym więc bez wytchnienia, dniami i nocami, przez góry i doliny, przez lasy i pagórki, aż w końcu znalazłbym ocalenie tutaj, na tej ławie, w kącie waszej chałupy. Tego bym sobie życzył”. Zdumieni spojrzeli po sobie. „I co byś miał z tego swojego życzenia?” – zapytał jeden z nich. „Koszulę” – odparł tamten...

Życzymy, aby Państwa oczekiwania znalazły pokrycie w rzeczywistości.

Do zobaczenia przy Placu Zamkowym 10 już niedługo – **21 grudnia o 17:30**.

Z dobrymi myślami,

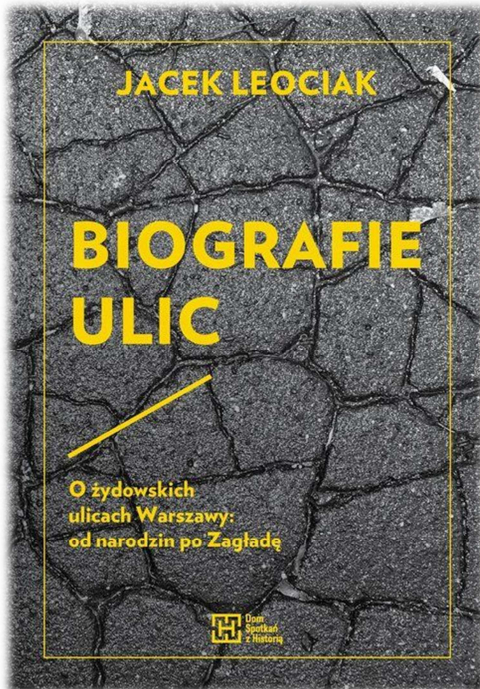
MIKOŁAJ MADUROWICZ
(przewodniczący
Komisji Historycznej Zarządu Głównego TPW)

HALINA NIEMIEC
(zastępca przewodniczącego
Komisji Historycznej Zarządu Głównego TPW)

Biografie ulic

prof. dr hab. **JACEK LEOCIAK**

Zakład Badań nad Literaturą Zagłady w Instytucie Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk

Sienna, Krochmalna, Chłodna, Leszno, Nalewki, Nowolipie, Nowolipki, Karmelicka, Smocza, Miła, Niska, Stawki – dwanaście warszawskich ulic, tętniących życiem, niegdyś miejsce pracy i zamieszkania warszawskich Żydów, których kultura i obyczaje nadawały tej części miasta swoisty, odrębny charakter.

W dwunastu obszernych esejach Jacek Leociak tworzy historyczny portret dzielnicy północnej, opowiadając jej dzieje poprzez losy ludzi. Przywołuje wielowiekową historię ulic od czasów najwcześniejszych, przez kolejne stulecia, okres międzywojenny, czas getta i Zagłady aż po dzień dzisiejszy. Tak powstaje pełna „biografia” ulic – autorski przewodnik po dawnej dzielnicy żydowskiej.

[z IV strony okładki książki]

